

A képzett tér

Závada Péter *A széplélek* című térdramájáról és annak színpadi adaptációjáról

Hidi Boglárka

ELTE BTK Színháztudomány MA

hidiboglarka@gmail.com

Előadásomban Závada Péter *A széplélek* című, térdramaként megjelölt szövegéről, és a színpadi megvalósításról (r. Geréb Zsófia, Stúdió K, 2021) folytatott kutatásomat kívánom prezentálni. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy mit jelent(het) a térdráma elnevezés, milyen hatástörténeti előzményekre támaszkodhatott a szerző - ha egyáltalán -, mindezek fényében hogyan valósul meg az alcímben megjelölt térdráma, és ezt hogyan segítette meg Geréb Zsófia színpadi adaptációja. Vizsgálódásom elején tömören összefoglalom, hogy kialakulásától kezdve milyen, a mai napig változó kapcsolatban áll egymással a dramatikus szöveg és a színházi előadás, valamint a kettő keresztmetszetében megkomponált tér. Majd rátérek arra, hogy ebbe a folyamatosan alakuló kapcsolati hálóba hogyan illeszthető be Závada Péter szövege és annak színpadi adaptációja, milyen esetleges hatástörténeti előzményekre támaszkodhatott. Ezek után rátérek a dráma szorosabb elemzésére, ezen belül is a vizsgálódásom központját képező, a szöveg térszervező erejének működési mechanizmusára. Ennek eszközének *A széplélek*ben alapvetően uralkodó monologikus formát látom. Röviden kitérek arra, hogy milyen hagyománya van a színház- és drámatörténetben a monológoknak, milyen típusai vannak, és a vizsgált műben milyen formái valósulnak meg. Majd a továbbiakban a szövegből vett és a színpadon elhangzó konkrét példákon keresztül kívánok rámutatni arra, hogy a monológ ebben az esetben hogyan képes kitágítani az elbeszél, fikcionális teret és időt egyaránt.